

Novoobjavljena knjiga: LEKSIKON NOVČANIH JEDINICA

Autor je knjige dr. sc. Zvonimir Jakobović. Knjigu je uredila Jelena Lončarić, a recenzent je Mirko Vuković. Prikazana knjiga, posvećena unučadi, obuhvaća 86 stranica, I-VIII stranica ilustracija i 10 tablica. Razdijeljena je u ova poglavlja: *Predgovor; Uvod, Opći pojmovi, Abecedni popis novčanih jedinica, Dodatak, Literatura*. Formata je tzv. *oktava*, mekog je uveza, izdana 2014. godine. Izdavač je Školska knjiga, d.d., Zagreb, Masarykova 28.

Vrsni pisac, urednik i recenzent, ujedno i autor ove knjige, dr. sc. Zvonimir Jakobović ponovno je ostvario zapažen leksikografski pothvat. Objavio je knjigu *Leksikon novčanih jedinica*.

U *Predgovoru* autor ističe da su novčane jedinice u svojim početcima bile tijesno povezane s mjernim jedinicama. Tako je, proučavanjem građe za leksikon mjernih jedinica, nastala zbirka podataka o novčanim jedinicama. Namjera autora bila je uredničke naravi te je on naposljetku i uredio tu zbirku podataka, ali samo s mjeriteljskoga stajališta (ne ulazeći u numizmatiku, faleristiku i notafiliju - te je pojmove autor objasnio u dijelu knjige pod nazivom: *Opći pojmovi*). Naglasio je da se pomišljene novčane jedinice odvajaju od njihovih ostvarenja slično kao što se mjerne jedinice odvajaju od njihovih ostvarenja u mjerama, mjerilima, utezima i etalonima.

U *Uvodu* je naglašeno da su obrađene novčane jedinice kao pomišljeni pojmovi, uz njihove nazive dane su i definicije, opisan je njihov nastanak, povijesni razvoj i međusobni odnosi. Od takva vrijednog autorskog doprinosa najviše će koristiti imati čitatelji knjige. Ipak, ostvarenja novčanih jedinica u novcu prikazana su samo djelomično kada je to potrebno za bolje razumijevanje. Obrada novčanih jedinica učinjena je ponajprije kroz povijest i na tlu Hrvatske i u okruženju. I ostale novčane jedinice obrađene su sa stajališta utjecaja na kulturni i gospodarski život u prošlosti, a i danas.

Naslovnica knjige *Leksikon novčanih jedinica*

Sve u duhu mjeriteljske struke, sustav novčanih jedinica nastoji od sustava mjernih jedinica naslijediti ne samo egzaktnost prirodnih znanosti, izraženu željom o stalnosti (postojanosti) i jednoznačnosti mjernih jedinica, nego i jednostavnost putem decimalnoga dijeljenja i množenja osnovnih jedinica. No, moto mjeritelja „mjerne jedinice za sva vremena i za sve narode“ ipak je više oživotvoren u mjeriteljstvu nego u novčanim jedinicama. Dovoljno je samo spomenuti pojam ‘novčani tečaj’ koji je jezgrovito objašnjen u dijelu knjige pod nazivom *Opći pojmovi*. U *Općim pojmovima* objašnjeni su i neki određeni karakteristični novčani pojmovi: apoen, avers, banka, banknota, ček, gotovina, inflacija, kovanica, mjenjačnica, novac, revers, zlatna podloga.

Abecedni popis novčanih jedinica sadrži jedinice koje počinju slovima A pa sve do Z–Ž, uključivši i one koje počinju slovima W i X –Y. Na stranicama I-VIII ilustracija posebno se ističe stranica VI koja ilustrira novčanice eura i kovanice eura i eurocenta u raznim apoenima. Tako je slikovitim načinom najočitije istaknuta ideja ujednačavanja novca u eurozoni koja se sasvim približila spomenutom motu mjeritelja. Ovakvim izborom opisane ilustracije samo je potvrđena dosljednost autora o ideji povezanosti novčanih i mjernih jedinica.

Za zainteresiranoga čitatelja Jakobovićeve knjiga vrijedna je dopuna knjizi Dalibora Brozovića: *Kune i lipe, novac Republike Hrvatske* (1994.).

Jezgrovito: Knjiga sadrži iscrpan pregled mnogo podataka o novčanim jedinicama na jednome mjestu, i to i iz prošlosti i iz sadašnjosti. A svojom posvetom unučadi autor daje na znanje koliko se moramo obazirati na budućnost. Koliko će biti oslonjena na dobro poznatu sadašnjost i prošlost, toliko će biti izglednija i prosperitetnija. Na nama je da budućim generacijama pružimo čvrsto uporište da na što lakši način (zakonski ili neki drugi) idu barem ukorak sa znanstvenim, tehničkim, kulturnim i gospodarskim napretkom u području mjernih i novčanih jedinica. Ova knjiga takvo je uporište.

Branko Hanžek